

LÉGY A KARÁCSONY!

Lk 2, 14

A Karácsony! Ha kimondom e szót, szárnyra nő bennem; kilombosodik a lelkem; s ha nem figyelek nagyon 'magamra,' képzeletem a valóságból is ki akar nyújtózni. A bennem és belém sűrűsödő sötétségem látássá; a sokszor szót sem értő süketiségem halkássá lesz. Karácsony! Kimondom és úgy érzem, hogy tér és idő, mélység és magasság bennem találkoznak. Egyszerre tudok lenni felnőtt és gyermek, a mindennapok kapkodó rohanása és bethlehemi éj szertartásos nyugalma. Keres a múltam s a jelen, és én lelkemben ünnepelek; olyan-nak érzem magam, mint egy csillagszórós, gyertyafényes karácsonyfa: világít bennem a karácsonyi öröm.

E fény-öröm mellett látom meg, hogy nem vagyok magamra szorult, magamba zárult egyedülvalóság, önmagamban kerek egész, hanem vagyok egy nagy közösség. Abba a közösségbe tartozónak tartom és érzem magam, amely a keleti bölcsek és királyok útján keresi, még áldozatok árán is, a jónál jobb, az igazinál igazibb utat a boldogság és a boldogulás felé. Érzem a pásztorok szoszor fjedező nyájfelelősségét. Bennem van Mária és József gyermekmentő és megtartó kötelességtudata. Őszinte bűnbánattal rá tudok bölintani lelkiismeretem szavára: bizony Heródes is vagyok. Szeretném, ha tudnék lenni sokszor magamnak és másnak is, bár pislákoló, de soha meg nem fáradó, útmutató bethlehemi csillag; a béke és jóakarát anygali üzenetének keskeny pallója.

A valamikor gyermekvágyam visszatérő hancurozó jókedve szökik bennem a kívánságok magasságába: Add Uram, hogy én legyek a karácsony! Milyen gyermeki és mégis milyen komoly ez a kívánság.

Lehet az ember karácsony? — teheti fel bárki a kérdést. A felelet egyszerű: úgy nem, ha karácsonyban a mesébe menekülő valóságot, vagy a valóságos mesét látom. Ha nem szeretet adójának, lerovandó kötelességének nézem a feldíszítendő fenyőfa jelképében a karácsonyt. Úgy nem lehet, ha csak az otthonok népszámlálásának, családi találkozások idejének, a képeslapokon útnak indított jókívánságok alkalmának ismerem ezt az ünnepet. Úgy sem lehetsz a karácsony, ha neked ez csak egy szó a szótárban, ha csak egy pirosbetűs ünnep a naptárban, ha csak évszázadok díszítette-táplálta szokás, kötelező formáság, vallásos elfogult vakság az, amit értesz, vagy gondolsz, mikor kimondod: Karácsony.

A karácsony csak belső, megtapasztalt valóság lehet!

Tagadhatatlan, hogy az egészséges lélek tudatos tapasztalatai, mint a jóság, szeretet, békesség, igaz valóságok. Náluk nélkül nincs sem ünnepünk, sem hétköznapiunk; nincs családi, testvéri, baráti, embertársi találkozás és egymásmellett élés. Nélkülük a szó igazi értelmében vett emberi, emberies életvitelről beszélni sem lehet; csak puszt-

ta lét, riadt egyedülvalóság, kiveret farkasmagány, őskori ösztönvilág van emberi tartalom és megnyilvánulás-megnyilatkozás nélkül. A belső tapasztalati világ súlyával mérik az embert, ez ad értéket, szint, harmóniát, széles mosolyú örömet, két lábon álló békességet az embernek. Tudásunknál, képesítésünknel fogva betöltött helyünk a társadalomban csak a belső megtapasztalt világunk értékeinek a megmutatásával válhat és minősülhet emberivé. E nélkül csak üres cím, rangviselő, egy elmormolt név az ember.

Tagadni, vagy lekicsinyelni ennek a belső lelki világnak, a megtapasztalt igazságoknak értékét józan ésszel nem lehet sem emberi, sem társadalmi, sem tudományos, sem gyakorlati szempontok alapján. Súlyosabbat mondok: nem szabad, mert ez már bűn az istenit magában hordozó ember, a társadalomban önmagát megbecsülni és megbecsülnetni akaró emberiség, és szerintünk, vallásos emberek szerint, bűn Isten ellen is.

Ez a belső világ ösztönösen megvolt az emberben mindig, de az értékekben a legmagasabbra, az emberire, Jézus emelte életével és példájával Ő mutatta meg, hogy a szeretet, jóság, békesség, jóakarat, igazság nem értelmünk és szótárunk elvont fogalmai, hanem megvalósítható, megélhető valóságok. Vele született és benne nőtt szemlélfelhetővé Istennek ez az embert nagykorúsító gondolata, mely által ünneppé szépül-szépülhet a világ, az élet.

Ennek az isteni gondolat-hordozó életnek születését ünnepeleljük ma, karácsonykor. Ennek az ünnepek vagyunk a hordozói, ünneplői.

Mikor gyermekkori vágyam felnőtt, emberi gondolatná fogalmaztam ebben a mondatban: „szeretném, ha én lennék a karácsony“, akkor ezt én úgy értettem, hogy nem csak azt kívánom, hogy az ünneplőkkel én is ünnepeleljek, hanem azt kívánom és akarom, hogy a jézusi szellem re épült hitvilágom, a belső igaznak és jónak bizonyult tapasztalataim igazitanának el elsődlegesen ebben a bonyolultta zavart világban. Életem minden tervezett és esetleges alkalmában szeretnék olyan önzetlen keresője és megtalálója lenni a jézusi tiszta irányelveknek, mint a sejtelmékből valóságra talált keleti bölcsék, mint a vándorsorsot vállaló keleti királyok, vagy mint a félelmet legyőző és mindenkinek örömet hirdető pásztorok. Szeretném azért is, mert így mindenkor életem minden utatváltó utcaszegleténél bele tudnám érezni magamat önmagamba; nem csak ösztönösen, hanem tudatosan is testvére tudnék lenni a társadalomban az embernek és öntudatos tagja közösségemnek; polgártárs Isten országában. Több jelzést tudnék adni, mint a betlehem-i csillag az engem ismerőknek és a viszontjelzéseket a lelkesen tudnám átszűrni a belső tapasztalati világom izmosítására. Ha benned és mindannyiunkban a szükség késével metszene belénk ennek a karácsony-levésnek a gondolata, tudom, mindennapi sorunkban és közös helyzetünkben nem elnőnének egymástól, hanem egymásba tudnánk nőni, fonódni, nemcsak ünnepelelnők karácsonyt, hanem akarnánk a jelképes jászolbölcső mellett mind találkozni, kik egy akarat, együtt kívánjuk szolgálni és élni a békességet, a jóakaratot, Isten dicsőségére és az emberek boldogságára és boldogítására. Így lehetnénk mind élő Karácsonya Jézusnak. Így lenne a felolvasott égi üzenet földi valósággá. Ez a gondolat ringatja csodás történeté, életető álommá és szép valósággá bennem a karácsonyt, így folyik egybe bennem az élet az álommal. Karácsony! Kimondom e szót és az ün-

nep varázsában valóságnak érzem a mesés sorok sodrását. Élet! Ki-
mondom e szót és létörtén látom, hogy csak mese ez a valóság.

Mesévé soványodik a való életben a szép gondolat, hogy az ember, én magam legyek a karácsony. Oka az, hogy élet-halál harccá tettük létezésünket. Ez a harc elvakít és kicserél. Kicseréli szemünk, hogy lelki valóságaink helyett az életkínálta anyagi zsákmányok miatt álljunk sorompóba. Szinvakká tesz. Kicseréli kezünk, hogy a szeretet és barátság egyetemes mozdulata helyett üssünk, törtessünk, „nagyot markoljunk”. Kicseréli a fülünk, hogy ne halljuk a sok mellettünk sülyedő Titanic-élet SOS riasztását, csak azt, ami javunkra van. Lelki süketek lettünk. Kicseréli tisztességes gondolatunk, mert tetteink csatatere felett a tisztességtelen logikátlanság ül a legtöbbször győzelmet. Kicseréli akaratumk, hisz tudjuk azt, hogy mi a jó és a helyes, és mégsem azt tesszük. Kicseréli szívünk, hisz az élő szívek helyett talán soha nem volt annyi kiégett emberi érzés, az élet piacán soha nem árultak annyi eladó és olcsón megvásárolható emberi szívet és érzést, mint ma. Kicserél ez az élet becsületes önmagunkból, mert csak önmagát kínálja, a világ dolgait igéri, ezzel foglalkozik. Erre van beállítva, nincs más portékája, ezt vesszük.

Az emberi élet „summája” ennél jóval több! Ezt a többletet kínálja karácsony. Erre vágyik az élet harcában elgyötört lelked, erre gyermeked, családod, barátod, erre vágyik minden karácsony jöttével felfokozottabban az emberiség. Minden érző emberi lélek arra vágyik, hogy igazi adventek után igazi karácsony köszöntsön rá. A baj az, hogy csak vágyik, de semmit önmagából nem ad hozzá, hogy úgy is legyen, nem törekszik arra, hogy ő, az ember legyen a karácsony, a békesség, a szeretet, a jóakarát, legyen a jézusi amber.

Az emberiség különböző utakon keresi a jobbik önmagát, hol minden ember találkozhasson, boldog legyen, boldogiton. Az első karácsony az időből visszahozhatatlan, hogy ott találkozunk mind Betlehemben. Te kell légy a karácsony. Az egyszemélyes karácsony-emberekből, a közös vágy alapján tömörül a világ közös nagy karácsonya. Így lesz Istent és embert egybeölelően örömhír Jézus születése ünnep és bennünk ünneplő karácsony diadala, és lesz dicsőség Istennek, a földön békesség és közöttünk jóakarát. Így légy te is örömhír! Légy a karácsony! Legyünk mind a karácsony, hogy legyen béke és jóakarát. Amen.

A TE MEGTARTÓD

Lk 2, 10—11

A közmondás szerint is: könnyebb valamit elérni, mint megtartani. Igaz hogy az eléréshez a megszerzéshez nagy erőfeszítés, áldozathozatal szükséges, de a megtartáshoz maximális erőfeszítés, mindent-áldozás kell. Emberi természetünk olyan, hogy nem csak sok mindent el akarunk érni, de amit egyszer elértünk, azt meg is akarjuk tartani; mindent megtartani a jelszó. Keserűségünk napenkénti